

Биолошки експеримент

- Експериментите се неопходни за развојот на секоја наука
- Строги правила за изведување заради огромните ризици

Биолошки експеримент

- НЕТЕРАПЕТСКИ

- ТЕРАПЕВТСКИ

Услови за спроведување

- - Лекот да ги поминал сите предходни фази на испитување
- - Согласност од етички комитет на предлог на стручниот колегиум
- - Детална писмена информираност
(неможе да ослободува од вина)
- - Технолошка и стручна опременост за спречување на евентуални последици и компликации.

Услови за спроведување

- - Во секој момент момент може да се прекине експериментот
 - Пациентот без обрзложение
 - Тимот заради согледување на одреден ризик
- Може да се спроведува само во терцијална здравствена заштита
- Испитаниците се поделени на две групи без нивно знаење – лек или плацебо

Нетерапевтски

- - На здрави доброволци.
- - За цело време под интензивен надзор во соодветна здравствена институција.
 - Медицински
 - Лабораториски
- Испитаниците се поделени во девет групи без нивно знаење:
 - Лекот што се испитува
 - Плацебо

Терапевтски

- - Исто како нетерапевтски, плус
- - На пациенти во соодветна клиника
- - По препорака на стручен колегиум дозвола од Етички комитет на Факултетот
- - Одлуката е базирана на оправданиот ризик во интерес на пациентот
- - Контролна група - пациенти со класична терапија

КОМПЛИКАЦИИ ИЛИ ПОСЛЕДИЦИ

Последица

- Е само она што е неопходно содржано во карактерот на телесното оштетување или е во директна врска со телесното оштетување.
- Под карактер на телесно оштетување се подразбираат сите оние патолошки процеси кои секогаш настануваат во организмот како резултат на конкретното оштетување и како нејзин неминовен придружник.

Компликација

- е патолошка состојба која може но не мора да произлезе од самат промена на здравјето и е резултат на стек од објективни или субјективни околности.

Несовесно лекување

Глава 21 од КЗ на РМ”дела против
здравјето на луѓето”

A dramatic night scene featuring a powerful lightning bolt striking down from a dark, stormy sky. The bolt is bright white and yellow, creating a stark contrast against the dark background. Below the lightning, a city is visible, its lights glowing in the darkness. The overall atmosphere is one of intense power and danger.

**Основна цел е превенирање на
експериметирање со пациенти.**

Член 207

- (1) Лекар кои што при укажувањето на лекарска помош примени очигледно неподобно средство или очигледно неподобен начин на лекување, или не примени соодветни хигиенски мерки, или воопшто несовесно постапува и со тоа предизвика влошување на здравствената состојба на неке лице или смрт
- ќе се казни со затвор до 3 години
- (2) со казна од став 1 на овој член ќе се казни и бабица или друг здравствен работник што при укажување на медицинска помош или нега постапува несовесно и со тоа предизвика влошување на здравствената состојба на некое лице.
- (3) ако делото од став 1 и 2 од овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со затвор до една година

Основни поими кои го дефинираат делото се:

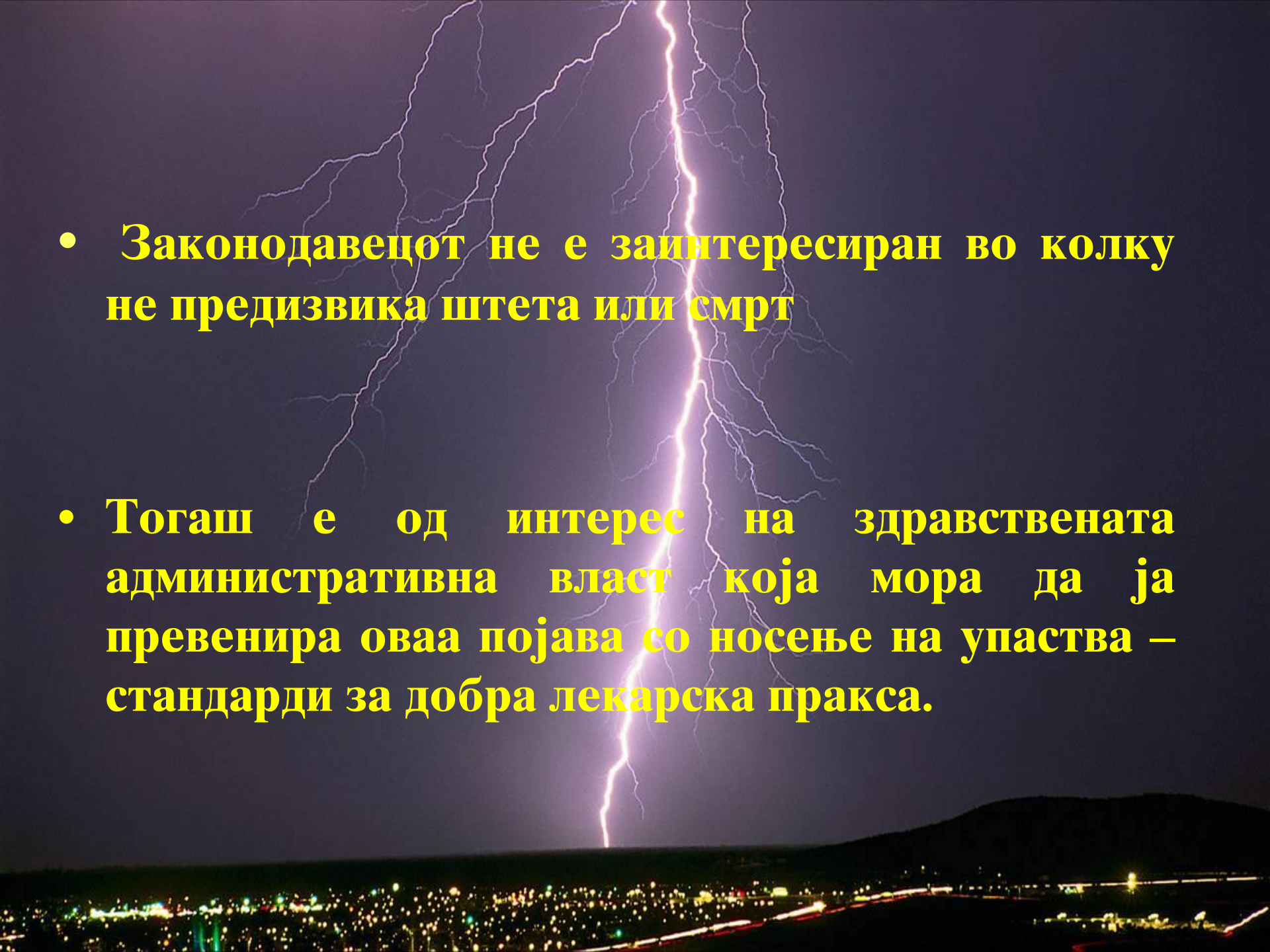
- **Примена на очигледно неподобно средство**
- **Примена на очигледно неподобен начин на лекување**
- **Неспроведување на хигиенски мерки**
- **Несовесно постапување**
- **Влошување на здравствената состојба или смрт**

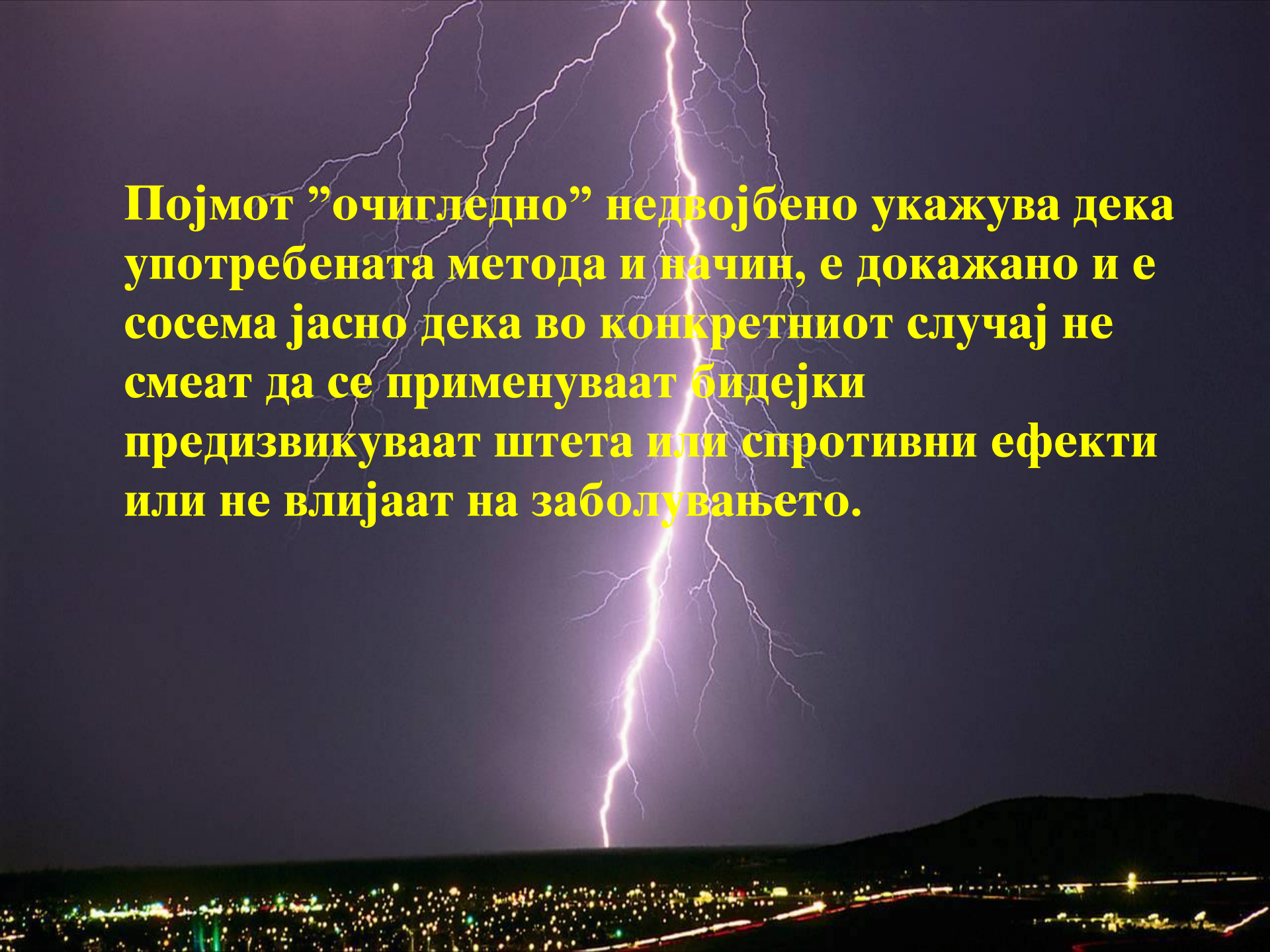

Може да биде со

- ЧИНЕЊЕ или

- НЕЧИНЕЊЕ

-
- **Законодавецот не е заинтересиран во колку не предизвика штета или смрт**
 - **Тогаш е од интерес на здравствената административна власт која мора да ја превенира оваа појава со носење на упаства – стандарди за добра лекарска пракса.**

Појмот ”очигледно” недвојбено укажува дека употребената метода и начин, е докажано и е сосема јасно дека во конкретниот случај не смеат да се применуваат бидејќи предизвикуваат штета или спротивни ефекти или не влијаат на заболувањето.

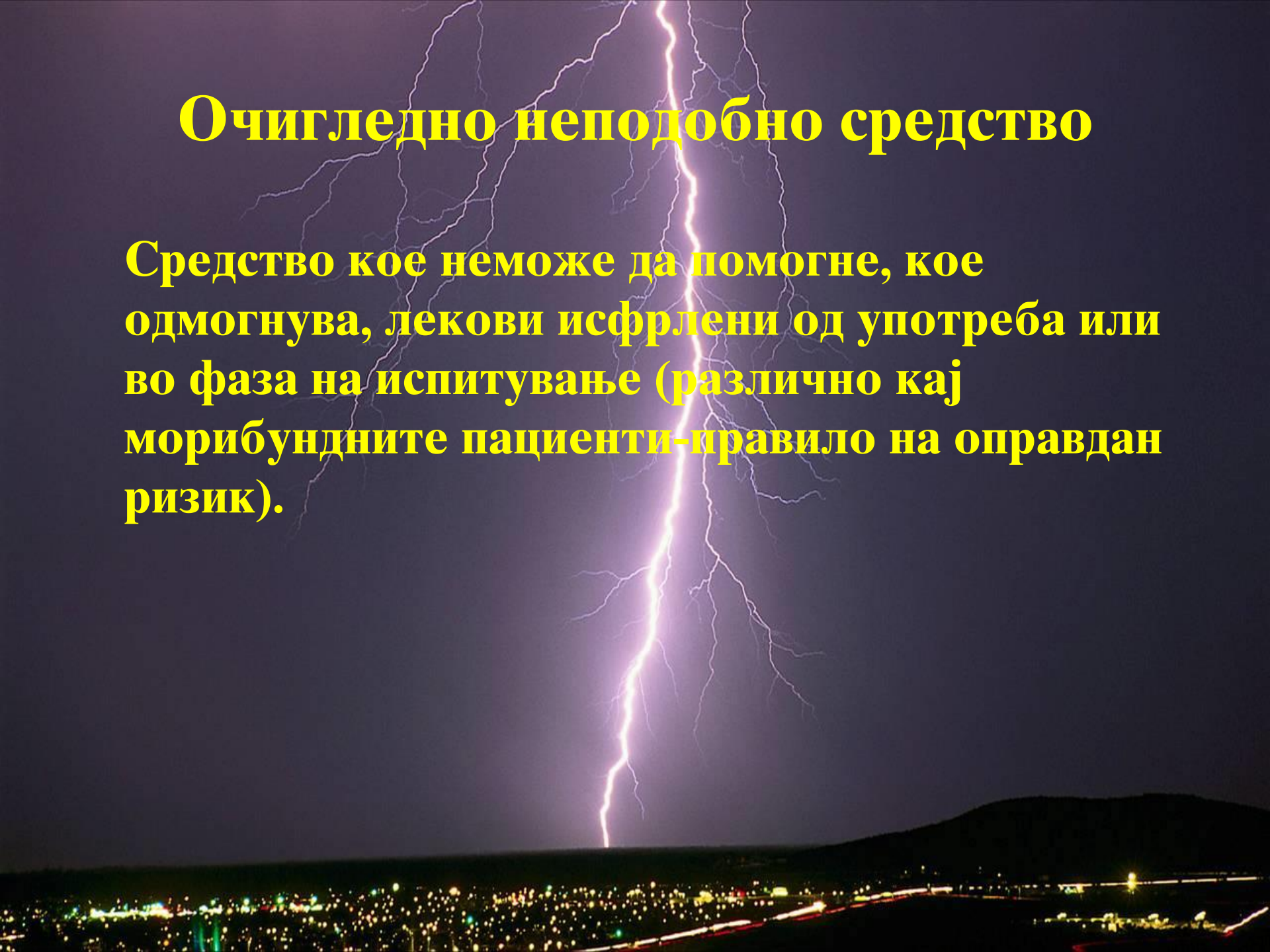
Подобно средство

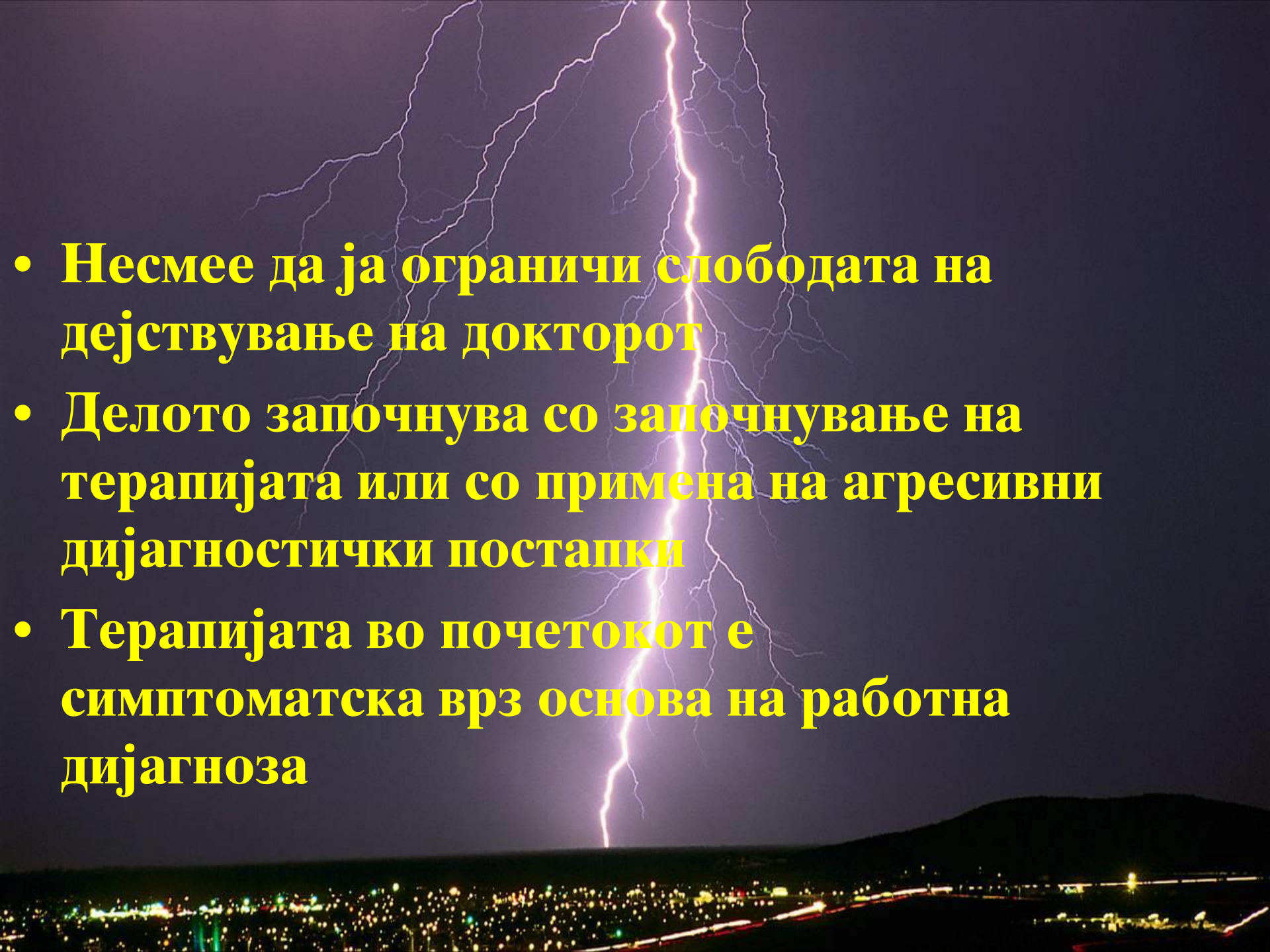
Поминато низ сите фази на испитување има позитивна рецензија со јасни индикации и има дозвола за негово користење.

Очигледно неподобно средство

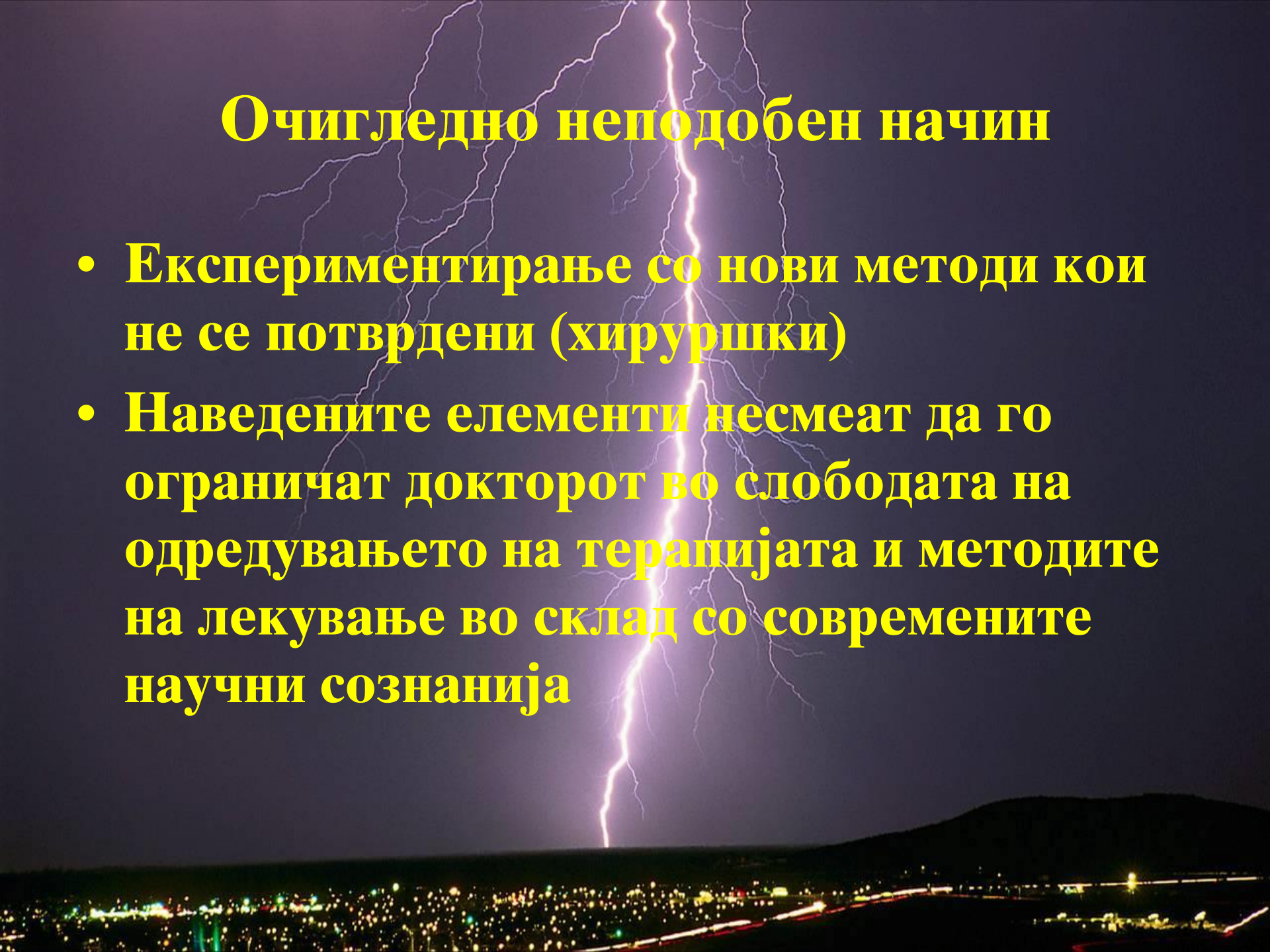
Средство кое неможе да помогне, кое одмогнува, лекови исфрлени од употреба или во фаза на испитување (различно кај морибундните пациенти-правило на оправдан ризик).

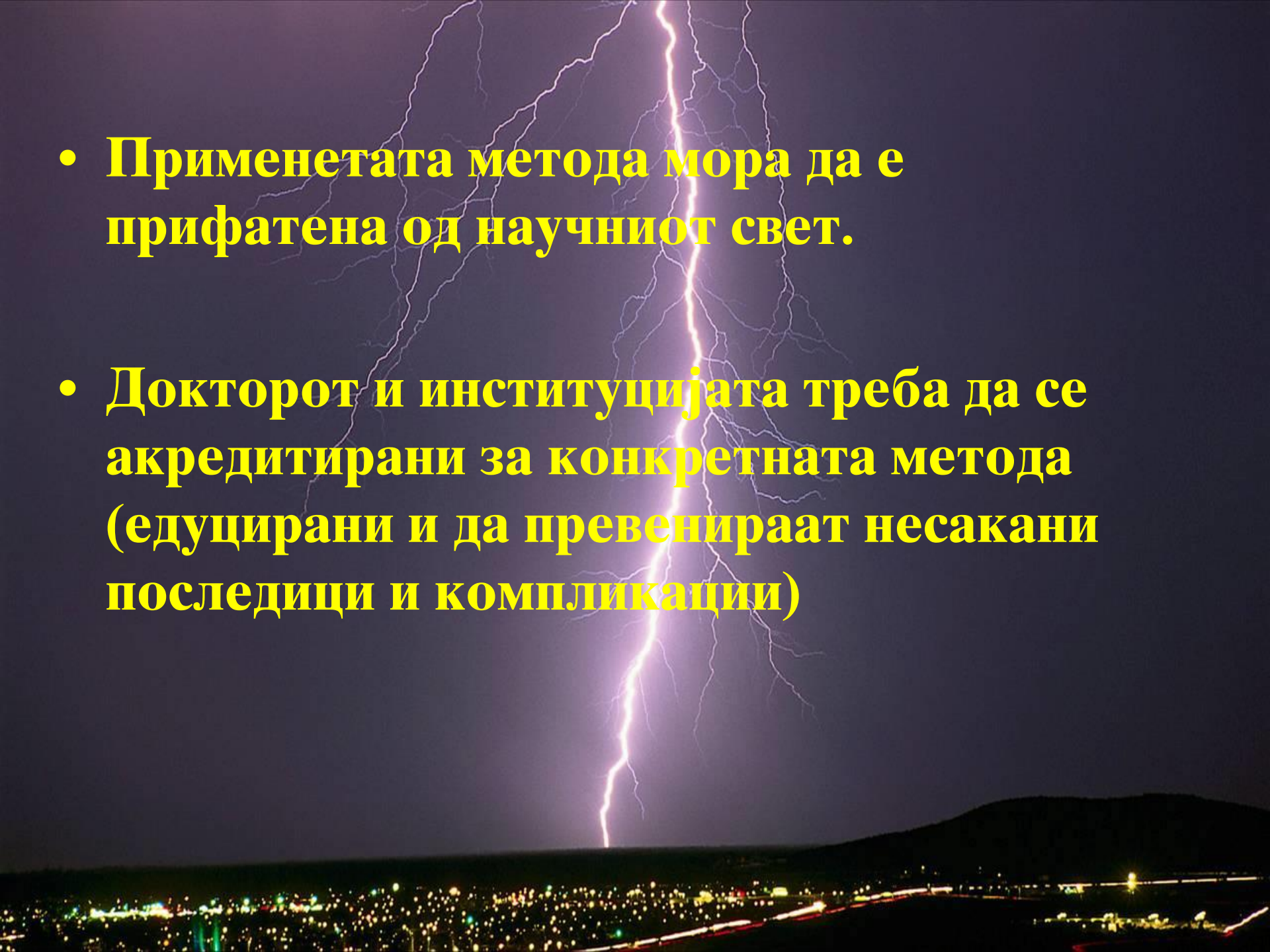

-
- Несмее да ја ограничи слободата на дејствување на докторот
 - Делото започнува со започнување на терапијата или со примена на агресивни дијагностички постапки
 - Терапијата во почетокот е симптоматска врз основа на работна дијагноза

Очигледно неподобен начин

- **Експериментирање со нови методи кои не се потврдени (хируршки)**
- **Наведените елементи несмеат да го ограничат докторот во слободата на одредувањето на терапијата и методите на лекување во склад со современите научни сознанија**

-
- **Применетата метода мора да е прифатена од научниот свет.**
 - **Докторот и институцијата треба да се акредитирани за конкретната метода (едуцирани и да превенираат несакани последици и компликации)**

-
- **Методата не смее да се применува исклучиво за едукативни цели**
 - **Едукацијата е обврска и се спроведува организирано КМЕ**

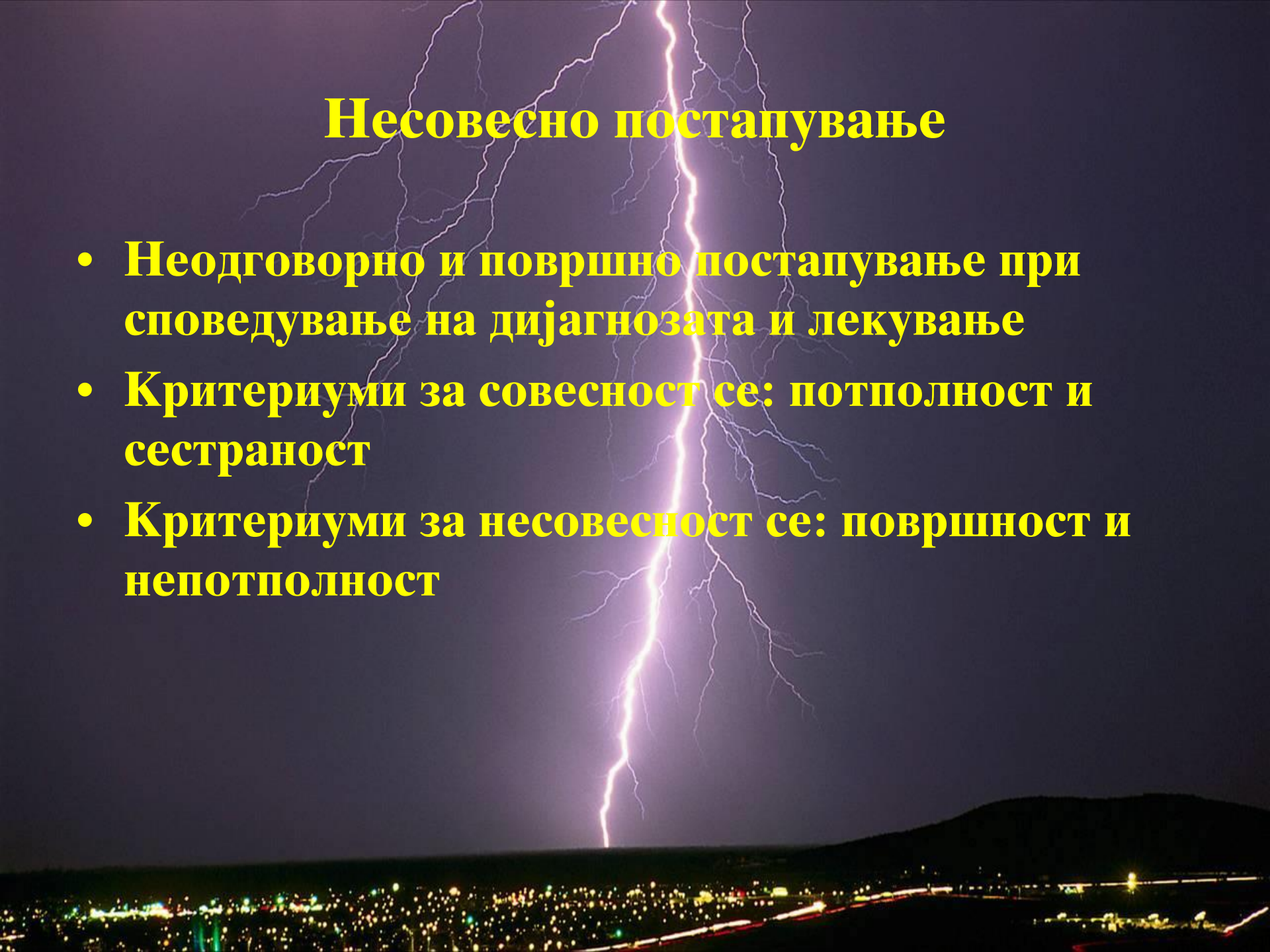
Неспроведување на хигиенски мерки

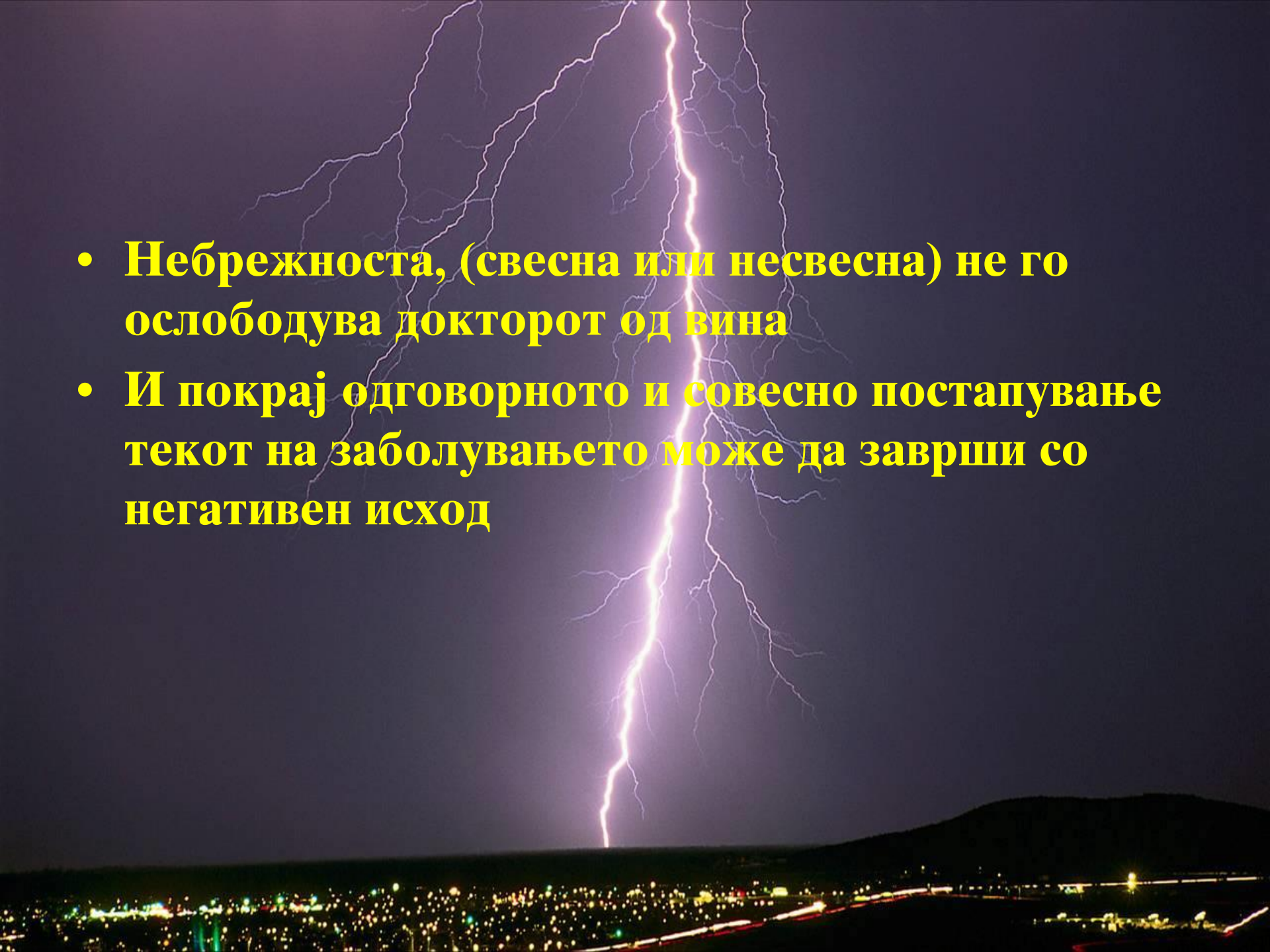
Стерилност, асепса на инструментите и просториите за спроведување на интервенции, спроведување на хигиенски мерки во здравствените институции- превенција од интрахоспитални инфекции

Несовесно постапување

- Неодговорно и површно постапување при споведување на дијагнозата и лекување
- Критериуми за совесност се: потполност и сестраност
- Критериуми за несовесност се: површност и непотполност

-
- **Небрежноста, (свесна или несвесна) не го ослободува докторот од вина**
 - **И покрај одговорното и совесно постапување текот на заболувањето може да заврши со негативен исход**

Свесна небрежност (luxuria)

**Докторот знаел дека може да дојде до
несакани последици, но олеко сметал дека до
нив нема да дојде или дека ќе може лесно да ги
отстрани**

Несвесна небрежност (negligentia)

**Докторот не знаел дека може да настанат
штетни последици, а со оглед на неговото
образование морал тоа да го знае**

Одговорност

- **Тимска работа – секој член на тимос сноси одговорност**
- **Одговорноста може да биде кривично правна и рентна, дисциплинска (комора, во институцијата) а за институцијата рентна**
- **Административната власт (сопственикот на здравствената институција) понесува дел од одговорноста заради нестандардизирање на критериумите и создавање на услови за добра пракса**

**Целта на медицината е акција,
а не чекање**

Лекарска грешка

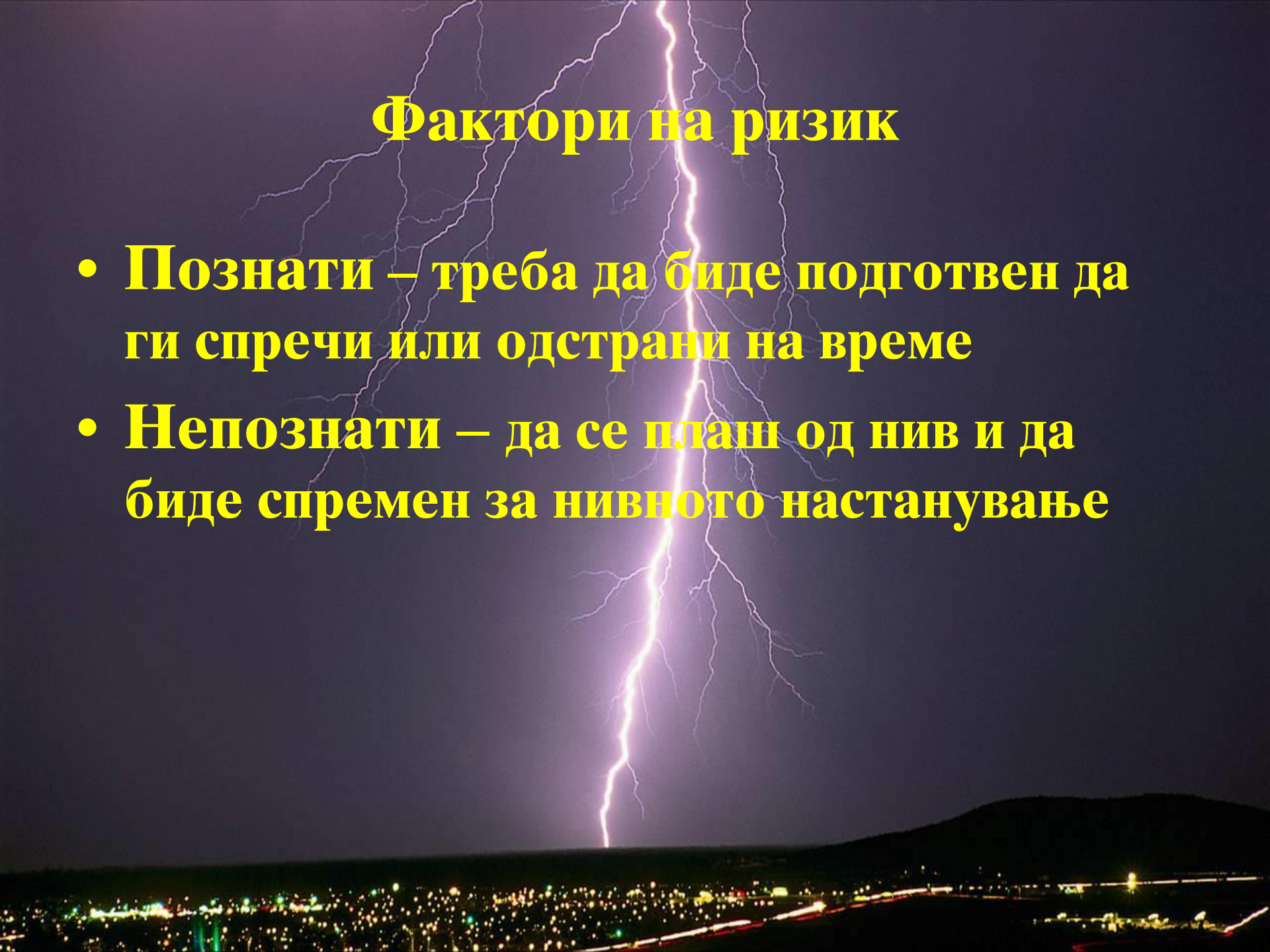

Лекарска грешка

- Стручна заблуда без елементи на несовесност
- Постапувал совесно
- Лекарот сакал се најдобро да направи, но западнал во заблуда (атипична слика)
- Последиците и компликациите или дополнителното влошување на здравјето заради атипичен или неочекуван тек на болеста – **ЛЕКАРСКА ГРЕШКА**

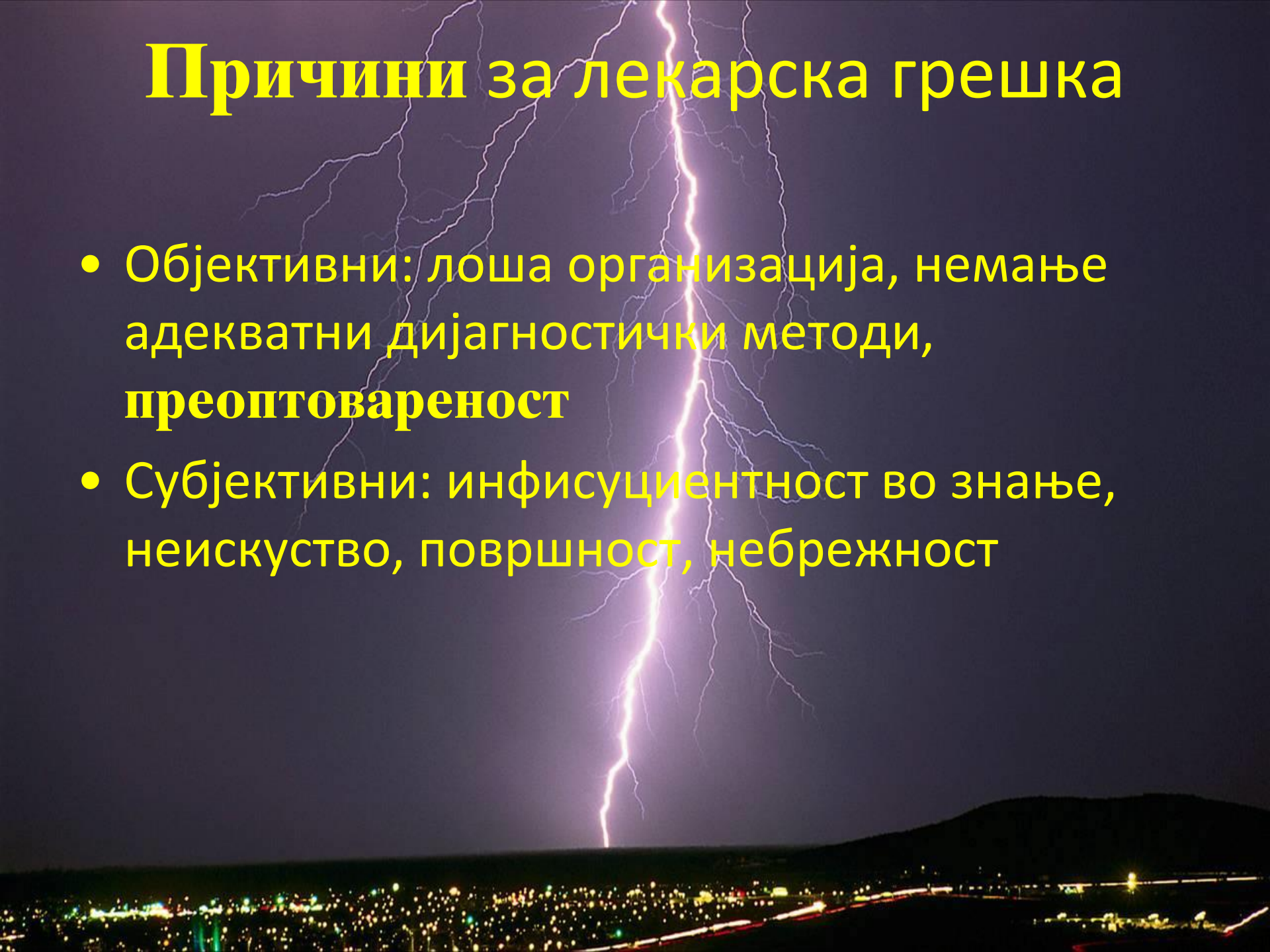
Фактори на ризик

- **Познати** – треба да биде подготвен да ги спречи или одстрани на време
- **Непознати** – да се плаш од нив и да биде спремен за нивното настанување

Причини за лекарска грешка

- Објективни: лоша организација, немање адекватни дијагностички методи, **преоптовареност**
- Субјективни: инфисуциентност во знање, неискуство, површност, небрежност

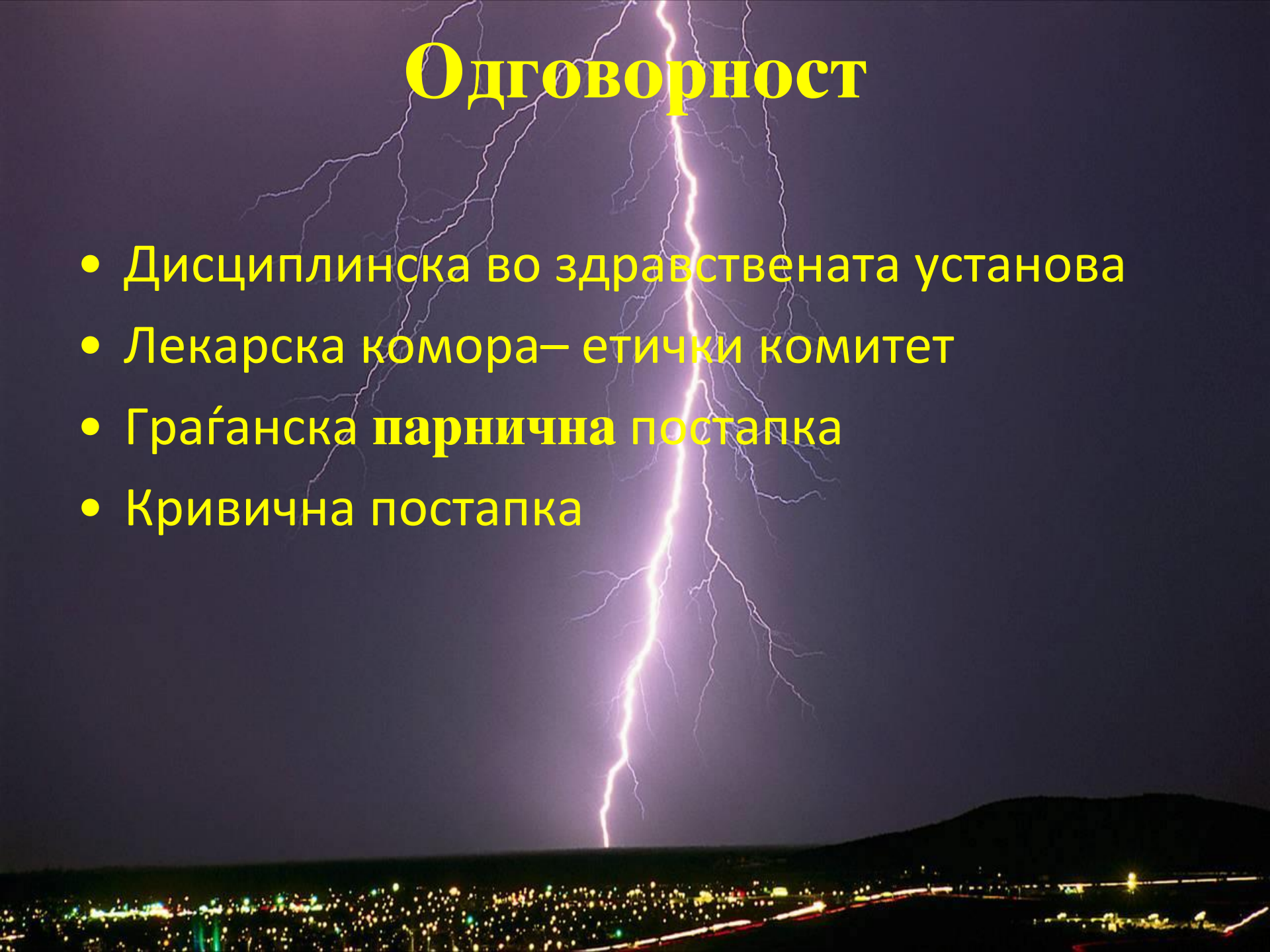

Подделба на Л.Г

- **Организациони**
- **Дијагностичко – методолошки**
- **Тераписко – тактички**
- **Немарност и непредпазливост (при операција или лекување)**
- **Преосетливост на лекови**

Одговорност

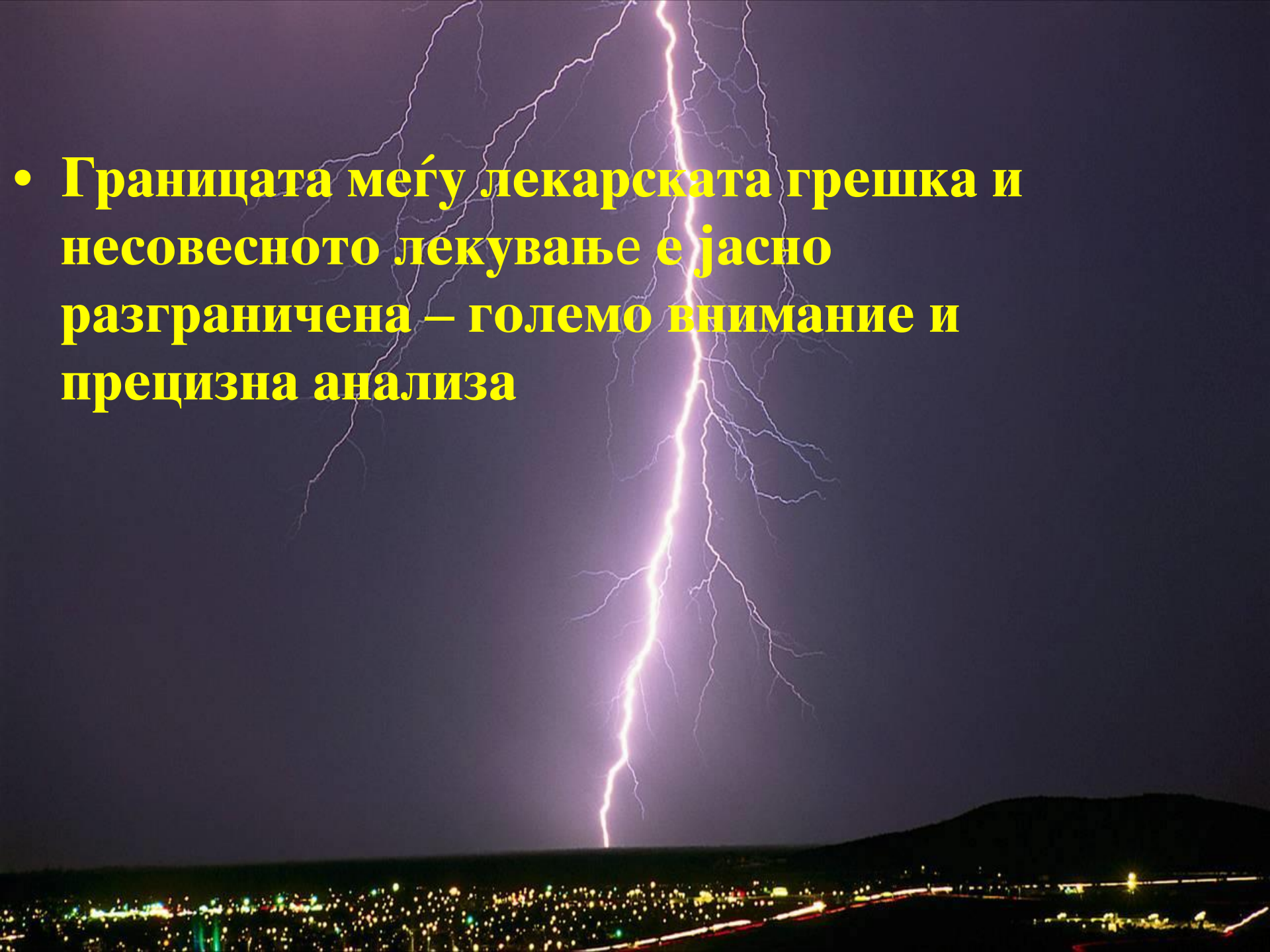
- Дисциплинска во здравствената установа
- Лекарска комора– етички комитет
- Граѓанска **парнична** постапка
- Кривична постапка

Fielding "Практиката на неизвесност"

- Постои многу помала веројатност да биде **тужен доктор** кој добро комуницира а е лош практичар, во **споредба со** доктор кој добро работи, но е лош во комунакацијата"
- Не постои болест туку само болен човек

- **Границата меѓу лекарската грешка и несовесното лекување е јасно разграничена – големо внимание и прецизна анализа**

Причини за тужба

- Немање доволно информации 81%
- Лош однос доктор - пациент 59%
- Гнев – емоционален одговор 70%
- Лош однос доктор- доктор

Предострожност

- **Педантно, уредно и навремено водење на целокупната медицинска документација**
- **Задолжителна обдукција на сите кои поминале во тек на мед. интервенција или операција или ако е непозната причината за смрт**
- **Блиска комуникација и со пациентот и со неговата фамилија**